

Lehdistötiedote

22.5.2006

Julkaisuvapaa klo 11.00

Yrityskaupat johtavat henkilöstösupistuksiin

Yrityskaupat Suomessa keskimäärin supistavat henkilöstön kokoa ja parhaimmillaan kohentavat työn tuottavuutta. Kauppojen vaikutukset ovat heikompia silloin, kun ostaja tulee ulkomailta. Ulkomaisten ostajien tekemien kauppojen vaikutukset rajoittuvat henkilömäärän supistamiseen ja toimipaikkojen lakkauttamiseen. Kotimaisten ostajien tekemillä kaupoilla on myös tällaisia supistavia vaikutuksia, mutta lisäksi ne edistävät uusien toimipaikkojen perustamista ja työn tuottavuuden parantumista.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen tutkimuskoordinaattori Eero Lehto on tehnyt tutkimuksen suomalaisten yrityskauppojen vaikutuksista. Sitä ovat rahoittaneet Perheyrittäjien liitto, Tekniikan Akateemisten liitto ja Metallityöväen liitto. Tutkimuksessa arvioidaan yrityskauppojen vaikutuksia kaupan kohteena olevien toimipaikkojen henkilöstön kokoon ja työn tuottavuuteen. Lisäksi analysoidaan vaikutuksia toimipaikkojen lakkauttamiseen ja uusien perustamiseen. Tutkimuksessa käytetty yrityskauppa-aineisto on laaja, vuosilta 1989–2003 kaikkiaan 7 532 yrityskauppaa kaikilta toimialoilta. Tutkimuksessa yrityskaupat on jaettu ulkomaisiin, joissa ostaja on ulkomainen yritys, kotimaisiin, joissa ostaja on toinen kotimainen yritys, sekä omistusmuutoksen yhteydessä toteutettuihin rakennejärjestelyihin, joissa ostaja ei ole toinen yritys. Erikseen on tarkasteltu sellaisia kotimaisia kauppia, joissa ostaja on ulkomaisessa omistuksessa.

Ilmeisesti kotimaassa toimivalla ja ulkomaisessa omistuksessa olevalla yrityksellä on vahvuuksia palvelualoilla (pl. kaupassa) ja rakentamisessa, joilla toimialoilla tähän ryhmään kuuluva yritysostaja nostaa tuntuvasti kohdetoimipaikkojen työn tuottavuutta. Aiempaan kansainväliseen tutkimukseen nähden yllättävä tulos oli se, että kotimainen yrityskauppa tehostaa toimintaa teollisuudessa, mutta ulkomaisella kaupalla ei ole vastavaa vaikutusta. Tämä selittynee siitä, että suoma-

laisen teollisuuden tehokkuus edustaa jo korkeinta tasoa, eikä ulkomaiselle interventiolle sen vuoksi jää tilaa lisätä tuottavuutta.

Kaiken kaikkiaan tämän tutkimuksen perusteella voidaan tehdä varovaisia johtopäätöksiä siitä dynaamisesta “kuoleminen ja syntyminen” prosessista, jossa tuotantorakenne uudistuu ja tehostuu. Tulokset osoittavat, että ulkopuolinen interventio kuten yrityskauppa – varsinkin silloin, kun ostaja tulee huomattavan kaukaa – johtaa yleensä vain toimintojen karsimiseen. Parhaimmillaan yrityskauppaan yhdistyy tuottavuuden parantaminen ja uusien toimipaikkojen perustaminen, mutta sekin edellyttää läheisyyttä ostajan ja kohteen välillä. Vaikuttaakin siltä, että uuden synnyttämiseen tarvitaan ennen kaikkea yrittäjyyttä ja yrityksen sisältä tulevia aloitteita. ■

Julkaisu:

Eero Lehto, Yrityskaupat Suomessa 1989–2003. Yrityskauppojen vaikutukset henkilöstön ja toimipaikkojen määrään sekä tuottavuuteen. Tutkimuksia 100/2006, 55 s. ISBN 952-209-024-7.

Lisätietoja:

Tutkimuskoordinaattori Eero Lehto,
eero.lehto@labour.fi, p. (09) 2535 7350
Tiedottaja Heikki Taimio,
heikki.taimio@labour.fi, p. (09) 2535 7349